

RMO Häyrynen Janne(VM)

22.03.2016
JULKINEN

Asia

Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rahoitusvälineiden markkinoista annetun direktiivin 2014/65/EU muuttamisesta tiettyjen päivämäärien osalta (COM(2016) 56 final) ja

Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi rahoitusvälineiden markkinoista annetun asetuksen (EU) N:o 600/2014, markkinoiden väärinkäytöstä annetun asetuksen (EU) N:o 596/2014 ja arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista annetun asetuksen (EU) N:o 909/2014 muuttamisesta tiettyjen päivämäärien osalta (COM (2016) 57 final).

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Euroopan komissio on julkaissut 10.2.2016 ehdotukset Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rahoitusvälineiden markkinoista annetun direktiivin 2014/65/EU (ns. *MIFID II*) muuttamisesta tiettyjen päivämäärien osalta (jäljempänä *muutosdirektiivi*) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi rahoitusvälineiden markkinoista annetun asetuksen (EU) N:o 600/2014 (ns. *MIFIR*), markkinoiden väärinkäytöstä annetun asetuksen (EU) N:o 596/2014 ja arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista annetun asetuksen (EU) N:o 909/2014 muuttamisesta tiettyjen päivämäärien osalta (jäljempänä *muutosasetus*).

MIFID II ja MIFIR sääntelee muun muassa sijoituspalveluyritysten ja kauppapaikkojen toimintaa sekä kaupankäyntiä rahoitusvälineillä.

Komission ehdotuksia on käsitelty Euroopan unionin neuvoston rahoituspalvelut-työryhmässä 11.3.2016. Seuraavan kerran ehdotuksia on tarkoitus käsitellä 22.3.2016. Komission ehdotuksia päivämäärien muuttamiseksi on neuvoston työryhmässä laajasti kannatettu. Joillakin jäsenmailla on ollut ehdotuksia lykätä tiettyjen muidenkin säännösten soveltamisen voimaantuloa tai tehdä tiettyihin säännöksiin sisällöllisiä muutoksia. Lisäksi tietyt jäsenvaltiot (ml Suomi), ovat toivoneet lykättävän myös MIFID II:n kansallisen täytäntöönpanon määräaika, joka on nykyisin 3.7.2016.

Komission ehdotukset kuuluvat aihepiiriltään Suomessa lainsäädännön alaan. Asiaa ei kuitenkaan ole katsottu tarpeelliseksi saattaa eduskunnan käsiteltäväksi U-kirjelmällä. Tämä johtuu siitä, että komission ehdotuksissa ei tosiasiallisesti ehdoteta tehtävän sisällöllisiä muutoksia EU:n lainsäädäntöön. Koska kyse on säädösten soveltamisen ajankohtaan liittyvistä teknisluonteisista muutoksista, saatetaan asia eduskunnan käsiteltäväksi E-kirjeellä.

Suomen kanta

Suomi kannattaa ehdotuksia. Kyseisten säännösten soveltamisajankohdan ehdotettu lykkäys mahdollistaa säännösten kansallisen täytäntöönpanon huolellisemman valmistelun erityisesti komission täytäntöönpanosäädösten osalta, joita ei vielä ole hyväksytty. Lisäksi se antaa Finanssivalvonnalle ja markkinaosapuolille enemmän aikaa valmistautua tuleviin sääntelymuutoksiin. Vastaavista syistä neuvotteluissa on pyrittävä siihen, että MIFID II:n kansallisen täytäntöönpanon määräaikaa siirrettäisiin myös vuodella eteenpäin. Tämä on tärkeää, koska valmisteilla oleva komission delegoitu II tason direktiivi joudutaan saattamaan kansallisesti voimaan ensisijaisesti lain tasoisella instrumentilla. Viivästyksen heijastusvaikutukset muuhun lainsäädäntöön on lisäksi pyrittävä neuvotteluissa huomioimaan.

Pääasiallinen sisältö

Muutosdirektiivi

Muutosdirektiivissä ehdotetaan lykkättävän vuodella jäsenvaltioiden velvoitetta soveltaa MIFID II:n noudattamisen edellyttämiä kansallisia säännöksiä. Ehdotuksen mukaan jäsenvaltioissa olisi sovellettava MIFID II:n noudattamista edellyttäviä kansallisia säännöksiä 3 päivästä tammikuuta 2018, lukuun ottamatta sen 65 artiklan 2 kohdan nojalla säädettyjä kansallisia säännöksiä, joita olisi sovellettava 3 päivästä syyskuuta 2019. MIFID II:n kertomuksia ja uudelleentarkastelua koskevia säännöksiä sekä siirtymäsäännöksiä ehdotetaan vastaavasti lykkättävän.

Lykkäys on tarpeen, koska Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA) ja kansalliset toimivaltaiset viranomaiset eivät ehtisi kerätä kauppapaikoilta 3.1.2017 mennessä MIFID II:n säännösten edellyttämää tietoa kauppapaikoilla kaupankäynnin kohteena olevista rahoitusvälineistä. Kyseisistä MIFID II:n täytäntöönpanoon liittyvistä teknisistä ongelmista johtuen MIFID II:n säännösten noudattamisen edellyttämää tiedonkeruun infrastruktuuria ei saataisi vielä valmiiksi 3.1.2017 mennessä. Säännösten soveltamisajankohdan lykkäyksen tarkoitus on myös samalla antaa toimivaltaisille viranomaisille ja markkinaosapuolille riittävä aika panna täytäntöön MIFID II:n nojalla annettavat kansalliset säännökset ja erityisesti MIFID II:n nojalla annettava huomattava määrä komission täytäntöönpanosäädöksiä.

Muutosasetus

Muutosasetuksessa ehdotetaan muutosdirektiiviä vastaavasti lykkättävän vuodella MIFIR:n soveltamisen päivämäärää. Ehdotuksen mukaan MIFIR:ä olisi sovellettava 3 päivästä tammikuuta 2018.

Ehdotettu MIFID II:n ja MIFIR:n soveltamisajankohdan lykkäys vaikuttaa myös asetuksen (EU) N:o 596/2014 (*markkinoiden väärinkäyttöasetus*) ja asetuksen (EU) N:o 909/2014 (*EU:n arvopaperikeskusasetus*) soveltamiseen.

Voimassa olevan markkinoiden väärinkäyttöasetuksen mukaan asetuksessa olevia viittauksia MIFID II:een ja MIFIR:iin pidetään ennen MIFID II:n soveltamisen määräpäivää 3 päivä tammikuuta 2017 viittauksina MIFID I:een MIFID II:n liitteessä olevan vastaavuustaulukon mukaisesti. Muutosdirektiiviin sisältyvän MIFID II:n soveltamisajankohtaa koskevan lykkäysehdoituksen vuoksi myös kyseistä markkinoiden väärinkäyttöasetuksen päivämäärää ehdotetaan lykkättävän vuodella. Markkinoiden väärinkäyttöasetuksessa viitataan lisäksi käsitteisiin, jotka otetaan käyttöön MIFID II:ssa, kuten organisoidut kaupankäyntijärjestelmät (OTF), pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritykset) kasvumarkkinat sekä päästöoikeudet tai niihin perustuvat huutokauppatuotteet. Markkinoiden väärinkäyttöasetuksessa säädetään, että sen säännöksiä ei sovelleta näihin käsitteisiin ennen alun perin suunniteltua MIFID II:n soveltamisen aloittamista. Sen vuoksi on myös tarpeen

selventää markkinoiden väärinkäyttöasetuksessa, että säännöksiä, joissa viitataan OTF-järjestelmiin, pk-yritysten kasvumarkkinoihin, päästöoikeuksiin ja niihin perustuviin huutokauppatuotteisiin, sovelletaan vasta sen jälkeen, kun uuden MiFID II:n soveltaminen on aloitettu.

Seuraukset EU:n arvopaperikeskusasetuksen osalta ovat kahdenlaisia. Ensinnäkin, monet määritelmät ja käsitteet EU:n arvopaperikeskusasetuksessa perustuvat MIFID II:een. Tämä on tarpeen kaupankäynnin ja selvityksen selkeän ja johdonmukaisen oikeudellisen kehyksen luomiseksi. Toiseksi lykkäämisellä on vaikutuksia toimituskuria koskevien sääntöjen soveltamiseen monenkeskisiin kaupankäyntijärjestelmiin, jotka hakevat rekisteröintiä pk-yritysten kasvumarkkinoina MIFID II:n mukaisesti. Nämä säännöt mahdollistavat erityisesti sen, että monenkeskiset kaupankäyntijärjestelmät, jotka täyttävät MIFID II:n mukaiset pk-yritysten kasvumarkkinoiden edellytykset, soveltavat pidempää jatkoaikaa kauppohen selvittämislle, kun niiden rekisteröinti pk-yritysten kasvumarkkinana MIFID II:n mukaan on edelleen meneillään. Oikeusvarmuuden takaamiseksi aikaisemman soveltamisen aloittamispäivän ja uuden soveltamisen aloittamispäivän välisenä aikana olisi selvennettävä, että väliaikana sovelletaan MIFID I:n säännöksiä.

Muutosasetuksessa ehdotetaan MIFIR:n soveltamisajankohdan lisäksi lykättävän vastaavasti yhdellä vuodella tiettyjä markkinoiden väärinkäyttöasetuksen sekä EU:n arvopaperikeskusasetuksen voimaantulo-, soveltamis- ja siirtymäsäännöksiä sekä niihin liittyviä MIFIR:n säännöksiä.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Ehdotukset perustuvat SEUT-sopimuksen 53 artiklan 1 kohtaan ja 114 artiklaan.

Komission ehdotuksia voidaan pitää SEU 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun toissijaisuusperiaatteen mukaisina.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentti on käsitellyt ehdotuksia ja parlamentin talous- ja raha-asoiden (ECON) valiokunnan on tarkoitus äänestää tietyistä sen niihin ehdottamista sisällöllisistä, muista kuin aikataulumuutoksia koskevista muutosehdotuksista 7.4.2016. Euroopan parlamentin muutosehdotukset ovat myös saaneet yleisellä tasolla kannatusta neuvoston työryhmässä, mutta niiden ei ole katsottu voivan vaarantaa säädösten soveltamisen lykkäämiseksi tehtyjen ehdotusten toteutumista. Euroopan parlamentti on tiettyjen jäsenvaltioiden tavoin ehdottanut lykättävän myös MIFID II:n kansallisen täytäntöönpanon määräaikaa, joka on nykyisin 3.7.2016.

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö on valmistellut muistion sisäisesti. Muistiosta on kuultu sidosryhmiä EU-asiain alaisen komitean alaisen jaosto 10 (rahoituspalvelut ja pääomanliikkeet) kautta.

Eduskuntakäsittely

Eduskuntaa on informoitu komission direktiivi (MIFID II) ja asetus (MIFIR) –ehdotuksesta perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella valtioneuvoston kirjelmällä (U 63/2011 vp).

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asia kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 5 luvun 27 §:n perusteella valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

Taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksiin ei liity komission osalta talousarviovaikutuksia. Kyseisten säännösten soveltamisajankohdan ehdotettu lykkäys mahdollistaa säännösten kansallisen täytäntöönpanon huolellisen valmistelun ja antaa Finanssivalvonnalle ja markkinaosapuolille paremmin aikaa valmistautua tuleviin sääntelymuutoksiin. Kansallisten säännösten paremmalla laadulla ja ehdotuksista saatavalla lisäajalla säännösten noudattamisen aloittamiseksi on myönteisiä taloudellisia vaikutuksia eri markkinaosapuolille ja Finanssivalvonnalle.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rahoitusvälineiden markkinoista annetun direktiivin 2014/65/EU muuttamisesta tiettyjen päivämäärien osalta (COM(2016) 56 final) ja

Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi rahoitusvälineiden markkinoista annetun asetuksen (EU) N:o 600/2014, markkinoiden väärinkäytöstä annetun asetuksen (EU) N:o 596/2014 ja arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista annetun asetuksen (EU) N:o 909/2014 muuttamisesta tiettyjen päivämäärien osalta (COM (2016) 57 final).

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/RMO/Janne Häyrynen, puh. 02955 30346

EUTORI-tunnus

EU/2016/0624, EU/2016/0625

Liitteet**Viite**

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
